

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 10 marca 2022 r.
(OR. en)

7030/22

EF 74
ECOFIN 208
SUSTDEV 54
FSC 5
ENV 203
CLIMA 97
TRANS 134
ENER 84
ATO 14
AGRI 82
AGRIFIN 23
AGRIORG 24
DRS 13
CCG 14
DELECT 40

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	10 marca 2022 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	C(2022) 631 final
Dotyczy:	ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../... z dnia 9.3.2022 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 w odniesieniu do działalności gospodarczej w niektórych sektorach energetycznych oraz rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument C(2022) 631 final.

Załącznik: C(2022) 631 final

Bruksela, dnia 9.3.2022 r.
C(2022) 631 final

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../...

z dnia 9.3.2022 r.

zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 w odniesieniu do działalności gospodarczej w niektórych sektorach energetycznych oraz rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST AKTU DELEGOWANEGO

1.1 Informacje ogólne i cel

W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 („rozporządzenie w sprawie systematyki”)¹ ustanowiono ramy tworzenia unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej. Rozporządzenie w sprawie systematyki stanowi, że taka działalność gospodarcza powinna spełniać techniczne kryteria kwalifikacji określone w aktach delegowanych przyjętych przez Komisję.

W dniu 4 czerwca 2021 r. przyjęto akt delegowany określający techniczne kryteria kwalifikacji, na podstawie których niektóre rodzaje działalności gospodarczej kwalifikują się jako wnoszące istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub adaptację do zmian klimatu i niewyrządzające poważnych szkód żadnemu z innych odnośnych celów środowiskowych („akt delegowany w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu”)². W dniu 6 lipca 2021 r. Komisja przyjęła również akt delegowany określający treść, metodykę i sposób prezentacji informacji, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa niefinansowe i finansowe zobowiązane do zgłaszania zgodności ich działalności z unijną systematyką dotyczącą zrównoważonego rozwoju („akt delegowany w sprawie ujawniania informacji w zakresie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju”)³.

W akcie delegowanym w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu określono techniczne kryteria kwalifikacji działalności gospodarczej, która może wnieść wkład w łagodzenie zmian klimatu i adaptację do zmian klimatu w większości sektorów. Nie wszystkie odnośne sektory i rodzaje działalności uwzględniono jednak w tym akcie delegowanym. W szczególności nie było możliwe podjęcie decyzji o włączeniu energii jądrowej do aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu ze względu na potrzebę pogłębienia prowadzonej w tym czasie oceny aspektów energii jądrowej związanych z zasadą „nie czyn poważnych szkód”⁴. W odniesieniu do gazu ziemnego Komisja ogłosiła, że konieczna jest dalsza refleksja nad podejściem do roli gazu w obniżeniu emisyjności gospodarki Unii.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

² Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (Dz.U. L 442 z 9.12.2021, s. 1).

³ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez sprecyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji (Dz.U. L 443 z 10.12.2021, s. 9).

⁴ Uzupełniające etapy oceny, a mianowicie sprawozdanie Wspólnego Centrum Badawczego, przegląd przeprowadzony przez ekspertów na mocy art. 31 Traktatu EWEA oraz przegląd przeprowadzony przez

Ustanawiając techniczne kryteria kwalifikacji w odniesieniu do łagodzenia zmian klimatu, Komisja powinna uwzględnić bieżący i konieczny proces przejścia do gospodarki neutralnej dla klimatu, a także wprowadzić stosowne zachęty w tym celu, zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie systematyki. Jak zapowiedziano w komunikatach Komisji z 21 kwietnia 2021 r. i 6 lipca 2021 r.⁵, celem niniejszego aktu delegowanego jest uzupełnienie aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu. W niniejszym akcie delegowanym określono techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu w odniesieniu do dodatkowych rodzajów działalności gospodarczej w sektorach energetycznych, które to rodzaje nie zostały uwzględnione w akcie delegowanym w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu, w szczególności w sektorach gazu ziemnego i energii jądrowej. Jeżeli chodzi o cel, jakim jest adaptacja do zmian klimatu, niniejszy akt delegowany jest spójny z podejściem przyjętym w akcie delegowanym w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu, ponieważ odzwierciedla fakt, że wszystkie sektory gospodarki będą musiały dostosować się do negatywnych skutków zmiany klimatu. W związku z tym określono w nim odpowiednie i spójne techniczne kryteria kwalifikacji w zakresie adaptacji do zmian klimatu w odniesieniu do działalności gospodarczej w sektorach gazu ziemnego i energii jądrowej. W przypadku szczególnych rodzajów działalności na rzecz przejścia przejściowych związanych z gazem ziemnym, w odniesieniu do których w niniejszym akcie delegowanym przewidziano ograniczone w czasie uznanie wkładu w adaptację do zmian klimatu, nie jest konieczne ustanowienie szczegółowych technicznych kryteriów kwalifikacji w odniesieniu do adaptacji do zmiany klimatu z uwagi na to ograniczone w czasie uznanie. Dla zachowania przejrzystości techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące zasady „nie czyn poważnych szkód” w zakresie adaptacji do zmian klimatu nie uniemożliwiają zakwalifikowania działalności gospodarczej jako wnoszącej istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu.

Ponadto w celu poprawy przejrzystości rynku i informowania inwestorów w niniejszym akcie delegowanym przewidziano szczególne wymogi dotyczące ujawniania informacji w odniesieniu do sektorów gazu ziemnego i energii jądrowej w drodze zmiany aktu delegowanego w sprawie ujawniania informacji w zakresie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju.

Jak wskazano w rozporządzeniu w sprawie systematyki, systematyka obejmuje nie tylko inwestycje neutralne dla klimatu i inwestycje w odnawialne źródła energii. Obejmuje ona również rodzaje działalności gospodarczej, które wyraźnie nie są neutralne dla klimatu ani oparte na źródłach odnawialnych, ale mogą, w ściśle określonych warunkach i przez ograniczony czas, umożliwić przejście na zrównoważony system energetyczny, takie jak działalność gospodarcza w sektorze gazu ziemnego i energii jądrowej. Nie powinny one utrudniać rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Komitet Naukowy ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska oraz Pojawiających się Zagrożeń (SCHEER), są dostępne na stronie internetowej Komisji.

⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju, sprawozdawczość przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, preferencje w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz obowiązki powiernicze: ukierunkowanie finansowania na Europejski Zielony Ład, Bruksela, 21.4.2021, COM/2021/188 final; Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Strategia dotycząca finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej, Strasbourg, 6.7.2021, COM/2021/390 final.

1.2 Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszego aktu delegowanego stanowią uprawnienia określone w art. 8 ust. 4, art. 10 ust. 3 i art. 11 ust. 3 rozporządzenia w sprawie systematyki. Niniejszym aktem delegowanym zmienia się akt delegowany w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu w drodze dodania technicznych kryteriów kwalifikacji w odniesieniu do niektórych rodzajów działalności gospodarczej w sektorach gazu ziemnego i energii jądrowej, które to rodzaje nie zostały uwzględnione w tym akcie delegowanym. Techniczne kryteria kwalifikacji ustalono zgodnie z wymogami określonymi w art. 19 rozporządzenia w sprawie systematyki. Ponadto niniejszym aktem delegowanym zmienia się akt delegowany w sprawie ujawniania informacji w zakresie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju, ustanawiając szczegółowe wymogi dotyczące ujawniania informacji w odniesieniu do sektorów gazu ziemnego i energii jądrowej.

Zgodnie z art. 31 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa z 13 kwietnia 2016 r.⁶ w niniejszym akcie delegowanym połączono w jednym akcie dwa powiązane ze sobą uprawnienia przewidziane w rozporządzeniu w sprawie systematyki, a mianowicie uprawnienia określone w art. 10 ust. 3 i art. 11 ust. 3, dotyczące technicznych kryteriów kwalifikacji w odniesieniu do, odpowiednio, łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu, oraz uprawnienie przewidziane w rozporządzeniu w sprawie systematyki określone w art. 8 ust. 4 dotyczące informacji, które mają być ujawniane przez duże przedsiębiorstwa niefinansowe i finansowe.

2. KONSULTACJE PRZEPROWADZONE PRZED PRZYJĘCIEM AKTU

Jeśli chodzi o gaz ziemny, niniejszy akt delegowany opiera się na zaleceniach grupy ekspertów technicznych ds. zrównoważonego finansowania („grupa ekspertów”) – grupy ekspertów Komisji złożonej z różnych zainteresowanych stron z sektora prywatnego i publicznego, ustanowionej w 2018 r. Misja grupy ekspertów obejmowała pomoc Komisji w opracowaniu technicznych kryteriów kwalifikacji na potrzeby systematyki UE zgodnie z wnioskami ustawodawczymi Komisji z maja 2018 r. i z uwzględnieniem celów Europejskiego Zielonego Ładu.

Grupa ekspertów opublikowała dwie wstępne wersje swoich zaleceń w sprawozdaniach z grudnia 2018 r. i czerwca 2019 r. Oba sprawozdania były przedmiotem otwartego zaproszenia do zgłaszania uwag, na które otrzymano – odpowiednio – 257 i 830 odpowiedzi. W trakcie swojego mandatu grupa ekspertów współpracowała również z ponad 200 dodatkowymi ekspertami w celu opracowania zaleceń w sprawie technicznych kryteriów kwalifikacji dotyczących łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu⁷. Komisja zorganizowała również dwa spotkania z zainteresowanymi stronami w celu zebrania opinii na temat sprawozdań grupy ekspertów w czerwcu 2019 r. i w marcu 2020 r.

Ponadto techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące gazu ziemnego, które pierwotnie uwzględniono w projekcie aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu, były opublikowane na portalu poświęconym

⁶ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1).

⁷ Grupa ekspertów UE ds. zrównoważonego finansowania, Finansowanie zrównoważonej gospodarki europejskiej – sprawozdanie techniczne – systematyka: sprawozdanie końcowe grupy ekspertów technicznych ds. zrównoważonego finansowania, marzec 2020 r.

lepszemu stanowieniu prawa w czterotygodniowym okresie na zgłaszanie uwag, który trwał od 20 listopada do 18 grudnia 2020 r.; uwagi na temat tych kryteriów zgłosiło 46 591 zainteresowanych stron. Kryteria były również omawiane z ekspertami z państw członkowskich i obserwatorami z Parlamentu Europejskiego na szeregu posiedzeń grupy ekspertów państw członkowskich ds. zrównoważonego finansowania w latach 2020 i 2021.

Jeżeli chodzi o energię jądrową, grupa ekspertów nie uwzględniła w swoich zaleceniach działań dotyczących energii jądrowej. Chociaż grupa ekspertów uznała, że produkcja energii z energii jądrowej ma duży potencjał, by wnieść istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, nie była w stanie dojść do jednoznacznego wniosku co do tego, czy energia jądrowa wyrządza poważnych szkód innym celom środowiskowym, biorąc pod uwagę w szczególności gospodarowanie odpadami, wpływ na różnorodność biologiczną i wodę, a także potencjalne aspekty związane z zanieczyszczeniem. W związku z tym grupa ekspertów zaleciła przeprowadzenie bardziej szczegółowej oceny energii jądrowej z udziałem ekspertów posiadających wiedzę fachową na odpowiednio wysokim poziomie.

W związku z tym Komisja ustanowiła specjalny proces dogłębnej oceny aspektów energii jądrowej związanych z zasadą „nie czyn poważnych szkód”. Po pierwsze, Wspólne Centrum Badawcze (zwane dalej „JRC”), służba Komisji Europejskiej ds. nauki i wiedzy, przygotowało ocenę techniczną energii jądrowej na podstawie rozporządzenia w sprawie systematyki i kryterium dotyczącego zasady „nie czyn poważnych szkód”.

W sprawozdaniu JRC stwierdzono, że:

- (i) energia jądrowa może wnieść istotny wkład w realizację celu polegającego na łagodzeniu zmian klimatu, a jednocześnie nie wyrządza poważnych szkód pozostałym czterem celom środowiskowym przewidzianym w rozporządzeniu w sprawie systematyki, pod warunkiem że spełnia proponowane techniczne kryteria kwalifikacji;
- (ii) zgodnie z obecnym stanem wiedzy można uznać, że składowanie wypalonego paliwa jądrowego i innych wysokoaktywnych odpadów promieniotwórczych w głębokich warstwach geologicznych stanowi odpowiedni i bezpieczny środek odizolowania ich od biosfery w bardzo długiej perspektywie czasowej, a niezbędne do tego celu technologie są obecnie dostępne;
- (iii) w przypadku gdy wpływ na środowisko jest potencjalnie szkodliwy można wdrożyć odpowiednie środki mające na celu zapobieganie temu wpływowi lub łagodzenie jego skutków z wykorzystaniem istniejącej technologii oraz
- (iv) zgodność z przepisami ustawodawstwa Euratomu oraz procesy udzielania zezwoleń dają wystarczającą pewność, że wpływ całego cyklu życia systemów jądrowych, w tym końcowego etapu cyklu życia paliwa jądrowego, na ludzi i środowisko pozostaje poniżej poziomu szkodliwego.

Sprawozdanie to zostało poddane przeglądowi przez ekspertów z państw członkowskich w dziedzinie ochrony radiologicznej i gospodarowania odpadami wyznaczonych przez Komitet Naukowo-Techniczny na mocy art. 31 Traktatu EWEA, a także przez ekspertów z Komitetu Naukowego ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska oraz Pojawiających się Zagrożeń.

Opinia grupy ekspertów, o której mowa w art. 31 Traktatu EWEA, zawiera pozytywną ocenę sprawozdania JRC⁸. Ekspersi zgadzają się z głównymi ustaleniami sprawozdania, przedstawiając jednocześnie niewielką liczbę uwag na temat możliwych usprawnień. W ich opinii na przykład istniejące europejskie ramy prawne przewidują odpowiedni system zapewniający najwyższy poziom ochrony pracowników, obywateli i środowiska w Unii. W odniesieniu do działalności poza Unią eksperci są zdania, że normy międzynarodowe zapewniają porównywalny poziom ochrony, i zauważają, że zgodność z tymi normami powinna zostać włączona do technicznych kryteriów kwalifikacji dotyczących takiej działalności. Ponadto grupa ekspertów potwierdziła opinię JRC, że zgodnie z obecnym stanem wiedzy głębokie warstwy geologiczne stanowią odpowiednie i bezpieczne rozwiązanie w zakresie gospodarowania odpadami wysokoaktywnymi, i zauważyła, że technologia potrzebna do tego celu jest już obecnie dostępna. Grupa ekspertów potwierdziła również dokonaną przez JRC ocenę skutków poważnych awarii, która miała jednak ograniczony zakres. Grupa ekspertów zauważyła, że inne bezpośrednie i pośrednie skutki poważnych awarii, jako takie nieobjęte analizą JRC, nie zostały ocenione w odniesieniu do żadnego rodzaju działalności gospodarczej w ramach unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju. Taka ocena może być również istotna dla zrozumienia szerszych skutków poważnych awarii, ale może być trudniejsza do sporządzenia.

W opinii ekspertów Komitetu Naukowego ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska oraz Pojawiających się Zagrożeń ustalenia i zalecenia zawarte w sprawozdaniu JRC w odniesieniu do skutków nieradiologicznych są ogólnie wyczerpujące. Niektóre ustalenia wymagają jednak ich zdaniem dalszej oceny i dowodów. Ekspersi uważają w szczególności, że stwierdzenie, że energia jądrowa nie powoduje poważniejszych szkód w porównaniu z innymi technologiami produkcji energii, różni się od oceny spełnienia kryterium dotyczącego zasady „nie czyn poważnych szkód” na podstawie rozporządzenia w sprawie systematyki. Komitet Naukowy ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska oraz Pojawiających się Zagrożeń wyraził również pogląd, że istnienie ram regulacyjnych samo w sobie nie jest wystarczające, aby ograniczyć wszystkie istotne zagrożenia, i opowiedział się za głębszą analizą niektórych aspektów, w szczególności wpływu górnictwa i wzbogacania (prowadzonego głównie poza Unią):

- niepewności co do trwałego składowania wysokoaktywnych odpadów jądrowych, które pozostaje kwestią otwartą oraz
- wpływ promieniowania na środowisko, w szczególności w odniesieniu do ochrony zasobów wodnych i morskich.

Ustanawiając techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące działalności związanej z energią jądrową, Komisja należycie uwzględniła uwagi Komitetu Naukowego ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska oraz Pojawiających się Zagrożeń i odniosła się do nich. W szczególności w niniejszym akcie delegowanym nie wzięto pod uwagę działalności górniczej i działalności w zakresie wzbogacania, a pozostałe uwagi uwzględniono w technicznych kryteriach kwalifikacji.

⁸ W odrębnej opinii (spośród 32 ekspertów z 27 państw członkowskich) załączonej do sprawozdania stwierdzono, że w sprawozdaniu JRC pominięto niektóre kluczowe zagrożenia, takie jak rozprzestrzenianie broni jądrowej i awarie o dużym wpływie i niskim prawdopodobieństwie, które są bardziej dotkliwe w przypadku działalności związanej z energią jądrową niż w przypadku innych technologii energetycznych objętych systematyką. Należy jednak zauważyć, że oceny tych kwestii nie przewidziano w pracach określonych w zakresie zadań przekazanych JRC, ponieważ ramy oceny opierały się na procesie stosowanym przez grupę ekspertów.

Jeżeli chodzi o proces przyjmowania niniejszego aktu delegowanego, postanowiono, że w odniesieniu do działalności związanej z energią z gazu ziemnego ocena skutków nie jest konieczna, biorąc pod uwagę, że:

- niniejszy akt delegowany będzie wdrażać już dokonane wybory polityczne i jedynie uzupełni akt delegowany w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu;
- podstawą aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu były opinie otrzymane od grupy ekspertów i platformy ds. zrównoważonego finansowania i towarzyszyła mu proporcjonalna ocena skutków;
- kryteria dotyczące większości rodzajów działalności, które mają zostać objęte niniejszym aktem delegowanym, zostały już poddane ocenie skutków i konsultacjom publicznym w ramach przygotowywania aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu.

W odniesieniu do działalności związanej z energią jądrową zdecydowano, że ocena skutków nie jest konieczna, ponieważ przeprowadzono szczegółową ocenę techniczną, jak szczegółowo opisano powyżej.

Istotne kwestie techniczne i polityczne dotyczące gazu ziemnego i energii jądrowej były zatem obecne w domenie publicznej w trakcie obrad ustawodawczych nad rozporządzeniem w sprawie systematyki, prac grupy ekspertów oraz podczas finalizacji aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu. Były one również kilkakrotnie omawiane z państwami członkowskimi i Parlamentem Europejskim. Zainteresowane strony przekazały Komisji obszernie uwagi na temat tych rodzajów działalności w oparciu o warianty omawiane w odniesieniu do aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu w przypadku działalności związanej z gazem ziemnym, a także na temat sprawozdania JRC i przeglądów przeprowadzonych przez komitety ekspertów w odniesieniu do działalności związanej z energią jądrową. Wcześniejsze ujawnienie projektu aktu delegowanego opinii publicznej prawdopodobnie wpłynęłoby na rynki.

W związku z powyższym do przygotowania niniejszego aktu delegowanego nie były konieczne żadne dalsze otwarte konsultacje.

Przeprowadzono konsultacje z platformą ds. zrównoważonego finansowania („platforma”) i grupą ekspertów z państw członkowskich zgodnie z art. 10 ust. 4 i art. 11 ust. 4 oraz, odpowiednio, art. 23 ust. 4 i art. 24 ust. 2 rozporządzenia w sprawie systematyki.

W uwagach przekazanych przez platformę odnotowano szereg stwierdzonych niedociągnięć i niespójności z rozporządzeniem w sprawie systematyki. Postawiono w nich również pytanie, czy kryteria są zgodne z warunkami określonymi w art. 10 ust. 2, art. 17 i 19 rozporządzenia w sprawie systematyki. Preferowane jest raczej włączenie działalności do ewentualnej przyszłej kategorii „pośredniej” efektywności środowiskowej, zgodnie z pracami prowadzonymi w ramach platformy. Platforma zwraca uwagę na szereg obaw związanych z przyszłościowym charakterem niektórych kryteriów oraz niepewnością dla użytkowników rynku finansowego co do przestrzegania kryteriów przez podmioty gospodarcze. Propozycje platformy dotyczą wyjaśnienia w akcie delegowanym wymogów w zakresie ujawniania informacji i weryfikacji dotyczących rodzajów działalności.

Przekazane uwagi potwierdziły powszechnie znane rozbieżne stanowiska. Komisja przyjęła do wiadomości krytykę wyrażoną przez platformę i niektóre państwa członkowskie w kontekście konsultacji z grupą ekspertów państw członkowskich ds. zrównoważonego finansowania, zgodnie z którą projekt aktu delegowanego nie byłby zgodny z rozporządzeniem w sprawie systematyki, zarówno w odniesieniu do istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu, jak i wymogu niewyrządzania poważnych szkód innym celom środowiskowym. Komisja odrzuca tę krytykę w zakresie, w jakim wydaje się, że opiera się ona na założeniu sprzecznym z celem art. 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie systematyki, że do aktu delegowanego można włączyć jedynie techniczne kryteria kwalifikacji, które zapewniają najbardziej istotny wkład w realizację celu, jakim jest łagodzenie zmian klimatu i niewyrządzanie szkody lub wyrządzanie najmniejszej możliwej szkody innym celom środowiskowym. Na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie systematyki Komisja jest zobowiązana do określenia technicznych kryteriów kwalifikacji w odniesieniu do rodzajów działalności gospodarczej, dla których nie istnieją alternatywne niskoemisyjne rozwiązania wykonalne pod względem technologicznym i ekonomicznym i które byłyby konieczne w procesie przejścia do gospodarki neutralnej dla klimatu. Komisja odrzuca również krytykę wyrażoną przez inne państwa członkowskie, w której kwestionuje się kwalifikację działalności związanej z energią jądrową na podstawie art. 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie systematyki i argumentuje, że działalność tę należy zakwalifikować na podstawie art. 10 ust. 1 tego rozporządzenia. Wytwarzanie, przekazywanie, przechowywanie, dystrybuowanie lub wykorzystywanie energii jest ograniczone, w art. 10 ust. 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie systematyki, do energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/11, a działalność związana z energią jądrową nie wchodzi w zakres innych kategorii działalności gospodarczej wymienionych w lit. b)–i) tego przepisu. Wprowadzono ukierunkowane dostosowania do technicznych kryteriów kwalifikacji oraz wymogów dotyczących ujawniania informacji i weryfikacji, aby w szczególności zwiększyć ich jasność i użyteczność. Warto przypomnieć, że działalność, która nie kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo działalność gospodarcza na podstawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju, nie jest z definicji szkodliwa.

3. ASPEKTY PRAWNE AKTU DELEGOWANEGO

W art. 8 ust. 4, art. 10 ust. 3 i art. 11 ust. 3 rozporządzenia w sprawie systematyki przewidziano uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych.

W art. 1 określono zmiany w akcie delegowanym w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu.

W art. 2 określono zmiany w akcie delegowanym w sprawie ujawniania informacji w zakresie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju.

W art. 3 określono daty wejścia w życie i rozpoczęcia stosowania aktu delegowanego.

W załączniku I do niniejszego rozporządzenia określono zmiany w załączniku I do aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu.

W załączniku II do niniejszego rozporządzenia określono zmiany w załączniku II do aktu delegowanego w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu.

W załączniku III do niniejszego rozporządzenia dodano nowy załącznik XII do aktu delegowanego w sprawie ujawniania informacji w zakresie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju.

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../...

z dnia 9.3.2022 r.

zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 w odniesieniu do działalności gospodarczej w niektórych sektorach energetycznych oraz rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088⁹, w szczególności jego art. 8 ust. 4, art. 10 ust. 3 i art. 11 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Techniczne kryteria kwalifikacji określone w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2021/2139¹⁰ obejmują szereg sektorów gospodarki i rodzajów działalności, które mogą wnieść wkład w realizację unijnych celów łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu. Te sektory gospodarki i rodzaje działalności zostały wybrane ze względu na ich udział w całkowitych emisjach gazów cieplarnianych oraz ich udowodniony potencjał w zakresie unikania wytwarzania emisji gazów cieplarnianych, ograniczania takich emisji lub ich usuwania. Ponadto wspomniane sektory gospodarki i rodzaje działalności mają udowodniony potencjał w zakresie umożliwienia takiego unikania, ograniczania i usuwania w odniesieniu do innych sektorów gospodarczych i rodzajów działalności lub zapewnienia długoterminowego składowania takich emisji w takich innych sektorów i rodzajów działalności.
- (2) Całkowite zużycie energii odpowiada za około 75 % bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych w Unii. W związku z tym sektor energetyczny ma do odegrania kluczową rolę w dalszym ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych. Techniczne kryteria kwalifikacji określone w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2021/2139 obejmują zatem szeroki zakres sektorów gospodarki i rodzajów działalności związanych z łańcuchem dostaw energii, począwszy od produkcji energii elektrycznej

⁹ Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13.

¹⁰ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (Dz.U. L 442 z 9.12.2021, s. 1).

lub ciepłej z różnych źródeł, poprzez sieci przesyłu i dystrybucji po magazynowanie energii, a także pompy ciepła oraz produkcję biogazu i biopaliw. Rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 nie zawiera jednak technicznych kryteriów kwalifikacji dotyczących działalności gospodarczej w sektorach gazu ziemnego i energii jądrowej, mimo że może ona przyczynić się do obniżenia emisyjności gospodarki Unii.

- (3) Jak określono w komunikacie Komisji z dnia 21 kwietnia 2021 r. („Unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju, sprawozdawczość przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, preferencje w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz obowiązki powiernicze: ukierunkowanie finansowania na Europejski Zielony Ład”) oraz w komunikacie Komisji z 6 lipca 2021 r. („Strategia dotycząca finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej”), ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji dotyczących produkcji energii z gazu ziemnego odroczone ze względu na potrzebę dalszej oceny technicznej, w szczególności w odniesieniu do przejściowej roli gazu ziemnego w obniżaniu emisyjności gospodarki¹¹. Ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji w odniesieniu do działalności związanej z produkcją energii jądrowej zostało również odroczone w oczekiwaniu na rozpoczętą w 2020 r. dogłębną ocenę ekspercką dotyczącą tego, czy cykl życia systemów jądrowych, w tym w szczególności odpady jądrowe, można uznać za zgodny z wymogiem określonym w art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, zgodnie z którym dana działalność nie może wyrządzać poważnych szkód innym celom środowiskowym. W świetle tych ocen należy uznać, że działalność związana z produkcją energii z gazu ziemnego i energii jądrowej może przyczynić się do obniżenia emisyjności gospodarki Unii.
- (4) Zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852 obejmującym działalność gospodarczą na rzecz przejścia konieczne jest ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej, wysokosprawnej kogeneracji energii elektrycznej i energii ciepłej/chłodniczej oraz produkcji energii ciepłej/chłodniczej z gazu ziemnego w efektywnych systemach ciepłowniczych i chłodniczych, w przypadku gdy emisje gazów cieplarnianych z gazu ziemnego pozostają poniżej odpowiedniego progu. Ponadto konieczne jest ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji dotyczących wykorzystania gazu ziemnego do produkcji energii elektrycznej, wysokosprawnej kogeneracji energii elektrycznej i energii ciepłej/chłodniczej oraz produkcji energii ciepłej/chłodniczej w efektywnych systemach ciepłowniczych i chłodniczych, w przypadku gdy takie wytwarzanie energii elektrycznej, wysokosprawna kogeneracja energii elektrycznej i energii ciepłej/chłodniczej oraz produkcja energii ciepłej/chłodniczej efektywnych systemach ciepłowniczych i chłodniczych nie spełniają jeszcze tego odpowiedniego progu, ponieważ oprócz wykorzystania energii neutralnej dla klimatu i większych inwestycji w już niskoemisyjne rodzaje działalności i sektory, transformacja wymaga znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w innych rodzajach działalności

¹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju, sprawozdawczość przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, preferencje w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz obowiązki powiernicze: ukierunkowanie finansowania na Europejski Zielony Ład (COM(2021) 188 final) oraz komunikat Komisji z 6 lipca 2021 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Strategia dotycząca finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej (COM(2021) 390 final).

gospodarczej i sektorach, dla których nie istnieją alternatywne niskoemisyjne rozwiązania wykonalne pod względem technologicznym i ekonomicznym. Wszystkie te rodzaje działalności gospodarczej należy zakwalifikować jako działalność na rzecz przejścia na podstawie art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę, że alternatywne niskoemisyjne rozwiązania wykonalne pod względem technologicznym i ekonomicznym mogą nie być jeszcze dostępne na rynku na wystarczającą skalę, aby pokryć zapotrzebowanie na energię w sposób ciągły i niezawodny. W szczególności w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej należy przewidzieć alternatywne podejście do bezpośredniego ograniczania emisji gazów cieplarnianych. W ramach tego alternatywnego podejścia, które powinno przynieść podobne rezultaty w ciągu dwudziestu lat, zakłady mogą osiągnąć takie wyniki za sprawą ograniczenia liczby godzin eksploatacji lub przejścia na gazy odnawialne lub niskoemisyjne we wcześniejszym terminie. Techniczne kryteria kwalifikacji powinny ułatwić przyspieszone wycofywanie bardziej emisyjnych źródeł energii, w tym stałych paliw kopalnych. Ponadto, aby spełnić wymogi określone w art. 10 ust. 2 akapit pierwszy lit. a), b) i c) rozporządzenia (UE) 2020/852, techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące wykorzystania gazu ziemnego powinny również zapewniać dostępność solidnych dowodów na to, że ta sama moc wytwórcza nie może zostać uzyskana ze źródeł odnawialnych, oraz wprowadzenie skutecznych planów dla każdego zakładu, zgodnie z najlepszymi wynikami w sektorze, aby zapewnić w określonym terminie całkowite przejście na odnawialne źródła energii lub gazy niskoemisyjne. Ponadto techniczne kryteria kwalifikacji powinny przewidywać ograniczone w czasie uznanie wkładu tych rodzajów działalności w obniżenie emisyjności.

- (5) Odnawialne źródła energii odegrają zasadniczą rolę w realizacji klimatycznych i środowiskowych celów UE. W związku z tym należy zwiększyć skalę inwestycji w odnawialne źródła energii, aby zaspokoić potrzeby unijnego rynku energii w zakresie większej ilości energii ze źródeł odnawialnych i czystej energii.
- (6) Działalność związana z energią jądrową jest działalnością niskoemisyjną, nie stanowi energii ze źródeł odnawialnych w rozumieniu art. 2 akapit drugi pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001¹², o której mowa w art. 10 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2020/852, i nie należy do innych kategorii działalności gospodarczej wymienionych w lit. b)–i) tego przepisu. Taką działalność gospodarczą związaną z energią jądrową należy zakwalifikować na podstawie art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852 w przypadku braku alternatywnych niskoemisyjnych rozwiązań wykonalnych pod względem technologicznym i ekonomicznym na skalę wystarczającą do pokrycia zapotrzebowania na energię w sposób ciągły i niezawodny. Ponadto w sprawozdaniu końcowym grupy ekspertów technicznych ds. zrównoważonego finansowania z marca 2020 r.¹³ stwierdzono, że „produkcja energii jądrowej charakteryzuje się niemal zerowym poziomem emisji gazów cieplarnianych na etapie wytwarzania energii” oraz że „dowody na potencjalny istotny wkład energii jądrowej w realizację celów w zakresie łagodzenia zmian klimatu są obszerne i jednoznaczne”. Co więcej, w niektórych planach państw członkowskich uwzględniono energię jądrową wraz z energią ze źródeł odnawialnych w źródłach

¹² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

¹³ Sprawozdanie grupy ekspertów jest dostępne na stronie: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy_en.pdf

energii, które mają być wykorzystywane do osiągnięcia celów klimatycznych, w tym celu w zakresie dekarbonizacji do 2050 r. określonego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119¹⁴. Wreszcie, dzięki zapewnieniu stabilnych podstawowych dostaw energii, energia jądrowa ułatwia wykorzystanie nieciągłych odnawialnych źródeł energii i nie utrudnia ich rozwoju, zgodnie z wymogami art. 10 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852. Działalność związaną z energią jądrową należy zatem uznać za zgodną z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852.

- (7) W przeglądzie naukowym przeprowadzonym przez ekspertów¹⁵ stwierdzono, że techniczne kryteria kwalifikacji w odniesieniu do działalności gospodarczej związanej z energią jądrową powinny zapewniać, aby nie wyrządzano poważnych szkód innym celom środowiskowym ze względu na potencjalne ryzyko wynikające z długoterminowego i trwałego składowania odpadów jądrowych. Te techniczne kryteria kwalifikacji powinny zatem odzwierciedlać najwyższe normy bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi, oparte na wymogach określonych w Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej („traktat EWEA”) i w prawodawstwie przyjętym na mocy tego traktatu, w szczególności w dyrektywie Rady 2009/71/Euratom¹⁶. Dyrektywa ta zawiera cel w zakresie wysokiego poziomu bezpieczeństwa jądrowego obejmujący wszystkie etapy cyklu życia każdego obiektu jądrowego, w tym lokalizację, projektowanie, budowę, uruchamianie, eksploatację i likwidację takich obiektów. W szczególności w dyrektywie tej wzywa się do znacznego zwiększenia bezpieczeństwa przy projektowaniu nowych reaktorów, w tym tzw. reaktorów generacji III+, w odniesieniu do których należy wykorzystać najnowszą wiedzę i technologię, z uwzględnieniem najnowszych międzynarodowych wymogów bezpieczeństwa. Wymogi te przewidują skuteczną realizację celu w zakresie bezpieczeństwa jądrowego, w tym stosowanie sekwencji poziomów bezpieczeństwa i skutecznej kultury bezpieczeństwa. Wymogi te zapewniają minimalizację skutków ekstremalnych zagrożeń spowodowanych przez człowieka i zagrożeń naturalnych, w tym trzęsień ziemi i powodzi, oraz zapobieganie wypadkom, nieprawidłowemu działaniu i awariom lub utracie systemów sterowania, między innymi dzięki konstrukcjom ochronnym lub zapasowym systemom chłodzenia i zasilania energią elektryczną.
- (8) Paliwo o zwiększonej odporności na niekorzystne warunki przeznaczone dla elektrowni jądrowych, które zapewnia dodatkową ochronę przed awariami wynikającymi z uszkodzeń strukturalnych paliwa lub części składowych reaktora, stało się dostępne na rynku. Aby uwzględnić te najnowsze osiągnięcia technologiczne, w technicznych kryteriach kwalifikacji należy ustanowić wymóg stosowania tego rodzaju paliwa, z uwzględnieniem licencjonowania go w Unii.

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119¹⁴ z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

¹⁵ Sprawozdanie JRC: Ocena techniczna energii jądrowej w odniesieniu do kryteriów dotyczących zasady „nie czynić poważnych szkód” określonych w rozporządzeniu (UE) 2020/852 („rozporządzenie w sprawie systematyki”) dostępna na stronie internetowej: https://ec.europa.eu/info/file/210329-jrc-report-nuclear-energy-assessment_en

¹⁶ Dyrektywa Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiająca wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz.U. L 172 z 2.7.2009, s. 18).

- (9) Na całym świecie trwają prace badawczo-rozwojowe mające na celu opracowanie nowych technologii reaktorów jądrowych, w których wykorzystuje się między innymi zamknięte cykle paliwowe lub koncepcje samopowieliania paliwa i które minimalizują wytwarzanie wysokoaktywnych odpadów promieniotwórczych („reaktory IV generacji”). Choć te reaktory IV generacji nie są jeszcze ekonomicznie opłacalne, należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące takich reaktorów w świetle ich potencjalnego wkładu w osiągnięcie celu obniżenia emisyjności i minimalizacji odpadów promieniotwórczych.
- (10) Energia jądrowa należy do przyszłych źródeł energii wielu państw członkowskich w ramach ich starań na rzecz obniżenia emisyjności. Scenariusze ocenione przez Komisję prowadzą do systemu energetycznego o obniżonej emisyjności opartego w bardzo dużym stopniu na odnawialnych źródłach energii oraz na energii jądrowej o stałej mocy zainstalowanej w porównaniu z obecnymi poziomami. Jako że obecnie eksploatowane obiekty jądrowe się starzeją, wymagają one poprawy bezpieczeństwa, aby wydłużyć okres eksploatacji, a ponadto potrzebne są nowo wybudowane obiekty jądrowe, które zastąpią przestarzałe obiekty. Jest to ciągły proces, który powinien zapewnić dostępność zdolności niezbędnych do obniżenia emisyjności systemu energetycznego w okresie do 2050 r. i po nim, stosownie do potrzeb. W związku z tym w okresie do 2050 r. i po nim potrzebne będą znaczne inwestycje w energię jądrową. Konieczne jest zapewnienie, aby w nowych elektrowniach jądrowych stosowano najbardziej zaawansowane rozwiązania wynikające z postępu technologicznego. Techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące takich nowych elektrowni jądrowych powinny zatem przewidywać regularne przeglądy każdego projektu inwestycyjnego oraz parametrów technicznych odpowiadających najlepszej dostępnej technologii w świetle wyników ustawicznych działań badawczo-rozwojowych oraz ciągłego doskonalenia technologii. Należy określić konkretne daty, aby zapewnić stopniowe wprowadzanie nowych technologii wspierających zrównoważoną dekarbonizację, gdy tylko staną się one dostępne.
- (11) W załączniku II do traktatu EWEA i rozporządzeniu Rady (Euratom) nr 2587/1999¹⁷ ustanowiono wartości progowe i inne wymogi dotyczące informowania Komisji o inwestycjach w energię jądrową. Aby zapewnić jak największe poszanowanie zasad i wymogów ustawodawstwa Euratomu z myślą o osiągnięciu celów systematyki, w tym celu dotyczącego bezpieczeństwa jądrowego, takie inwestycje powinny podlegać opinii Komisji, niezależnie od tego, czy załącznik II do traktatu EWEA i rozporządzenie (Euratom) nr 2587/1999 wymagają jakiegokolwiek powiadomienia. Z tego samego powodu należy w zadowalający sposób rozwiązać wszystkie kwestie dotyczące stosowania art. 10 ust. 2 i art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852 oraz technicznych kryteriów kwalifikacji określonych przez Komisję w jej opinii.
- (12) Biorąc pod uwagę długi czas realizacji inwestycji w nowe zdolności wytwórcze energii jądrowej, wydłużenie czasu eksploatacji wybranych istniejących obiektów jądrowych może przyczynić się do obniżenia emisyjności systemu energetycznego w perspektywie krótko- i średnioterminowej. Techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące takiego wydłużenia powinny jednak wymagać modyfikacji i poprawy

¹⁷ Rozporządzenie Rady (Euratom) nr 2587/1999 z dnia 2 grudnia 1999 r. określające projekty inwestycyjne przekazywane Komisji zgodnie z art. 41 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Dz.U. L 315 z 9.12.1999, s. 1).

bezpieczeństwa w celu zapewnienia zgodności tych obiektów jądrowych z najwyższymi osiągalnymi normami bezpieczeństwa oraz ze wszystkimi obiektywnymi wymogami w zakresie bezpieczeństwa określonymi w ustawodawstwie przyjętym na podstawie traktatu EWEA.

- (13) W świetle spodziewanego postępu technologicznego i naukowego inwestycje w budowę i bezpieczną eksploatację nowych obiektów jądrowych z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technologii, zatwierdzone w odpowiednim terminie przez właściwe organy państw członkowskich zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, powinny podlegać technicznym kryteriom kwalifikacji i ograniczeniom czasowym, które zachęcą do rozwoju i przyszłego wykorzystania reaktorów IV generacji z zamkniętym cyklem paliwowym lub samopowielaniem paliwa, gdy tylko technologie te staną się dostępne na rynku. Wspomniane ograniczenia czasowe powinny być odpowiednio rewidowane w świetle postępów w rozwoju takich technologii.
- (14) Techniczne kryteria kwalifikacji związane z celami łagodzenia zmian klimatu lub adaptacji do zmian klimatu powinny zapewniać, aby działalność gospodarcza nie wyrządzała poważnych szkód żadnemu z pozostałych celów środowiskowych. W szczególności w odniesieniu do działalności gospodarczej związanej z energią jądrową konieczne jest zapewnienie, aby długoterminowe składowanie odpadów nie wyrządzało poważnych i długoterminowych szkód dla środowiska, o czym mowa w art. 17 ust. 1 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia (UE) 2020/852. W technicznych kryteriach kwalifikacji należy zatem określić szczegółowe wymogi dotyczące funduszu gospodarowania odpadami promieniotwórczymi i funduszu likwidacji obiektów jądrowych, które można łączyć, zgodnie z zasadą przewidującą, że to wytwórcy odpadów powinni ponosić koszty gospodarowania nimi, oraz należy wprowadzić wymóg istnienia działających obiektów trwałego składowania wszystkich odpadów promieniotwórczych, co powinno zapobiec wywozowi odpadów promieniotwórczych przeznaczonych do składowania do państw trzecich. W kilku państwach członkowskich nisko- lub średnioaktywne odpady promieniotwórcze są już obecnie składowane w obiektach trwałego składowania w pobliżu powierzchni, a w ciągu dziesięcioleci eksploatacji tych obiektów składowania nabyto znaczne doświadczenie i wiedzę fachową w zakresie gospodarowania odpadami. W przypadku wysokoaktywnych odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego składowanie w głębokich warstwach geologicznych stanowi najnowocześniejsze rozwiązanie, które jest powszechnie akceptowane przez społeczność ekspertów na całym świecie jako najbezpieczniejsza i najbardziej zrównoważona opcja dla końcowego etapu gospodarowania wysokoaktywnymi odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym uznawanym za odpady. Państwa członkowskie, zachowując odpowiedzialność za swoją politykę w zakresie gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym oraz nisko-, średnio- lub wysokoaktywnymi odpadami promieniotwórczymi, powinny uwzględnić w swoich politykach krajowych planowanie i wdrażanie możliwości składowania, w szczególności w ramach krajowych programów gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, obejmujących wszystkie rodzaje wypalonego paliwa jądrowego i odpadów promieniotwórczych oraz wszystkie etapy gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi od ich wytworzenia do składowania. Treść programów krajowych określono w dyrektywie Rady

2011/70/Euratom¹⁸ i obejmuje ona najważniejsze wskaźniki wykonania zadań służące monitorowaniu postępów wdrażania. Państwa członkowskie muszą regularnie składać Komisji sprawozdania z postępów w realizacji programów krajowych. Ze sprawozdań państw członkowskich z 2021 r. wynika, że poczyniono znaczne postępy w realizacji pierwszych obiektów trwałego składowania w głębokich warstwach geologicznych na terytorium Unii. Państwa członkowskie zyskują dostęp do realistycznych rozwiązań w zakresie rozwoju i eksploatacji takich obiektów do 2050 r. W związku z tym dzięki włączeniu odpowiedniego wymogu do technicznych kryteriów kwalifikacji niemożliwe jest wyrządzenie poważnych szkód środowisku.

- (15) Jest konieczne, aby przedsiębiorstwa niefinansowe i finansowe zapewniały inwestorom wysoki stopień przejrzystości w odniesieniu do ich inwestycji w działalność związaną z wytwarzaniem energii z gazu ziemnego i energii jądrowej, w przypadku której należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji. Aby zapewnić przejrzystość, należy ustanowić szczególne wymogi dotyczące ujawniania informacji przez przedsiębiorstwa niefinansowe i finansowe. W celu zagwarantowania porównywalności informacji ujawnianych inwestorom informacje te powinny być przedstawiane w formie wzoru, w którym wyraźnie wskazano udział działalności związanej z gazem ziemnym oraz działalności związanej z energią jądrową w mianowniku oraz, w stosownych przypadkach, w liczniku kluczowych wskaźników wyników odnoszących się do tych przedsiębiorstw. Aby zapewnić wysoki stopień przejrzystości dla inwestorów w produkty finansowe, o których mowa w art. 5 i 6 rozporządzenia (UE) 2020/852, w odniesieniu do ekspozycji na działalność związaną z gazem ziemnym i energią jądrową, w przypadku których ustanowiono techniczne kryteria kwalifikacji, Komisja odpowiednio zmieni lub zaproponuje zmianę ram ujawniania informacji dotyczących tych produktów finansowych, aby zapewnić pełną przejrzystość w całym cyklu życia tych produktów finansowych. Aby zapewnić jasną identyfikację takich informacji przez inwestorów końcowych, Komisja rozważy zmianę wymogów dotyczących doradztwa finansowego i ubezpieczeniowego udzielanego przez dystrybutorów.
- (16) Aby zwiększyć zaufanie inwestorów, zgodność z technicznymi kryteriami kwalifikacji dla działalności związanej z gazem ziemnym powinna być weryfikowana przez niezależną osobę trzecią. Aby zapewnić bezstronną i staranną weryfikację zgodności, niezależna strona trzecia powinna dysponować zasobami i wiedzą fachową odpowiednimi do przeprowadzenia tej weryfikacji, być niezależna w celu uniknięcia konfliktu interesów z właścicielem lub podmiotem finansującym oraz nie powinna być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie takiej działalności związanej z gazem kopalnym. Oprócz mechanizmu weryfikacji przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe mogą podlegać szczególnym wymogom w zakresie weryfikacji przewidzianym w innych przepisach Unii dotyczących zrównoważonego finansowania, które obejmują zgodność z technicznymi kryteriami kwalifikacji. Zgodnie z art. 26 ust. 1 lit. c) rozporządzenia 2020/852 Komisja powinna dokonać przeglądu przepisów wymaganych w celu utworzenia mechanizmu weryfikacji zgodności z kryteriami określonymi w tym rozporządzeniu.

¹⁸ Dyrektywa Rady 2011/70/Euratom z dnia 19 lipca 2011 r. ustanawiająca ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi (Dz.U. L 199 z 2.8.2011, s. 48).

- (17) Sektory gazu ziemnego i energii jądrowej charakteryzują się szybkim rozwojem technologicznym. Należy zatem regularnie dokonywać przeglądu technicznych kryteriów kwalifikacji obejmujących działalność w zakresie produkcji energii w tych sektorach, zgodnie z wymogami art. 19 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2020/852. Ponadto na podstawie warunków określonych w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852 taki przegląd powinien obejmować adekwatność okresów określonych w technicznych kryteriach kwalifikacji.
- (18) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 oraz rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178¹⁹. Zmiany w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2021/2139 i rozporządzeniu delegowanym (UE) 2021/2178 nie upoważniają do żadnych inwestycji, lecz mają pomóc rynkom finansowym i inwestorom w identyfikowaniu, z zastrzeżeniem spełnienia rygorystycznych warunków, odpowiednich rodzajów działalności związanej z gazem i energią jądrową niezbędnych do transformacji systemów energetycznych państw członkowskich w kierunku neutralności klimatycznej zgodnie z unijnymi celami klimatycznymi i zobowiązaniami w dziedzinie klimatu.
- (19) Zmiany w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2021/2139 i rozporządzeniu delegowanym (UE) 2021/2178 określone w niniejszym rozporządzeniu delegowanym są ze sobą ściśle powiązane. W celu zapewnienia spójności między tymi przepisami, które powinny wejść w życie w tym samym czasie, aby zainteresowane strony mogły uzyskać kompleksowy ogląd ram prawnych oraz w celu ułatwienia stosowania rozporządzenia (UE) 2020/852, konieczne jest ujęcie tych przepisów w jednym rozporządzeniu.
- (20) Należy zapewnić przedsiębiorstwom niefinansowym i finansowym wystarczająco dużo czasu na ocenę, czy ich działalność gospodarcza związana z gazem ziemnym i energią jądrową jest zgodna z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w niniejszym rozporządzeniu, oraz na przedstawienie sprawozdań na podstawie tej oceny zgodnie z rozporządzeniem delegowanym (UE) 2021/2178. Należy zatem odroczyć termin rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia do dnia 1 stycznia 2023 r.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2021/2139

W rozporządzeniu delegowanym (UE) 2021/2139 wprowadza się następujące zmiany:

- (1) dodaje się art. 2a w brzmieniu:

¹⁹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez sprecyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji (Dz.U. L 443 z 10.12.2021, s. 9).

„Artykuł 2a

Przegląd

Dokonując przeglądu, o którym mowa w art. 19 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2020/852, Komisja dokonuje również przeglądu i oceny konieczności zmiany dat, o których mowa w załączniku I sekcja 4.27, sekcja 4.28, sekcja 4.29 pkt 1 lit. b), sekcja 4.30, pkt 1 lit. b) i sekcja 4.31 pkt 1 lit. b).

W ramach przeglądu daty, o której mowa w pkt 2 sekcji 4.27 i 4.28 załącznika I, uwzględnia się postęp techniczny w zakresie komercjalizacji paliw o zwiększonej odporności na niekorzystne warunki w Unii i na całym świecie.”;

- (2) w załączniku I wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia;
- (3) w załączniku II wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Zmiany w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2021/2178

W rozporządzeniu delegowanym (UE) 2021/2178 wprowadza się następujące zmiany:

- (1) w art. 8 dodaje się ust. 6, 7 i 8 w brzmieniu:

„6. Przedsiębiorstwa niefinansowe i przedsiębiorstwa finansowe ujawniają kwotę i udział:

- a) zgodnej z systematyką działalności gospodarczej, o której mowa w sekcjach 4.26, 4.27 i 4.28 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139, w mianowniku i liczniku swoich kluczowych wskaźników wyników;
- b) działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której to działalności mowa w sekcjach 4.26, 4.27 i 4.28 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139, w mianowniku i liczniku swoich kluczowych wskaźników wyników;
- c) niekwalifikującej się do systematyki działalności związanej z energią jądrową w mianowniku swoich kluczowych wskaźników wyników.

7. Przedsiębiorstwa niefinansowe i przedsiębiorstwa finansowe ujawniają kwotę i udział:

- a) zgodnej z systematyką działalności gospodarczej, o której mowa w sekcjach 4.29, 4.30 i 4.31 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139, w mianowniku i liczniku swoich kluczowych wskaźników wyników;
- b) działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki, ale niezgodnej z systematyką, o której to działalności mowa w sekcjach 4.29, 4.30 i 4.31

załączników I i II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/2139, w mianowniku i liczniku swoich kluczowych wskaźników wyników;

c) niekwalifikującej się do systematyki działalności związanej z gazem ziemnym w mianowniku swoich kluczowych wskaźników wyników.

8. Informacje, o których mowa w ust. 6 i 7, przedstawia się w formie tabeli z wykorzystaniem wzorów określonych w załączniku XII do niniejszego rozporządzenia.”;

(2) tekst załącznika III do niniejszego rozporządzenia dodaje się jako załącznik XII.

Artykuł 3

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2023 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 9.3.2022 r.

*W imieniu Komisji
za Przewodniczącą,
Mairead McGUINNESS
Członek Komisji*